

Záplavy ovlivní kvalitu půdy i výnosy, setí ozimých plodin oddálí asi o 2 týdny

17. 09. 2024

16. 9. 2024 - ČTK - Zemědělci kvůli záplavám nebudou moci založit porosty ozimých plodin, podle agrárního analytika Petra Havla se sadba oddálí zhruba o dva týdny. Povodně také podle farmářů ovlivní kvalitu půdy i výnosy. Největší škody podle nich budou na bramborách, kukuřici, vínu a cukrové řepě, deště ale ovlivnily i chovy hospodářských zvířat, shodují se zemědělské organizace, které ČTK oslovila.

Prezident Agrární komory ČR Jan Doležal řekl, že deště oddálily založení porostů ozimých plodin a představují riziko pro již zasazené porosty řepky na příští rok. Havel doplnil, že zpoždění bude podle vývoje počasí zhruba o dva týdny. "Je také otázkou, v jakém stavu bude zemědělská půda, až voda opadne," podotkl Doležal.

Podle Havla bude problém kontaminace půdy, a to zejména na místech, kde se do polí vylily potoky a řeky, které unášejí množství rizikových látek. "Obtížné to bude hlavně pro ekologické zemědělce, kde možná kontaminace ohrozí parametry produktů označovaných jako bio," řekl.

V místech, kde voda odplavila z polí hodně půdy, se podle Havla sníží produkční potenciál. "Podle míry eroze, tedy množství půdy v centimetrech, kterou voda odplavila, může jít až o desítky procent snížení budoucích hektarových výnosů," uvedl Havel. Očekávané propady produkce ale nebudou mít pravděpodobně vliv na ceny komodit ani ceny potravin, řekla Šárka Gorgoňová z Asociace soukromého zemědělství (ASZ).

"Potenciální nižší objem produkce dotčených zemědělských komodit lze nahradit zbožím z dovozu. Zhorší se ale každopádně ekonomická situace těch zemědělců, kteří byli povodněmi postiženi," dodal Havel.

Největší škody budou podle zemědělců na bramborách, kukuřici, vínu a cukrové řepě, protože do podmáčených polí nemohou zemědělci vyjet s technikou. "A pokud pole včas nesklidí, hrozí rozvoj plísní a samozřejmě i nižší hektarové výnosy," uvedla Gorgoňová.

Doležal doplnil, že v nejvíce postižených oblastech Jesenicka byly zaplavené také stáje a chovatelé v Česku se potýkali i s výpadky elektrické energie. "V některých případech, především do stájí staršího typu, zatékala voda, a bylo nezbytné co nejdříve vyměnit promočenou podestýlku. To vše zvyšuje náklady chovatelů, nicméně zajistit bezpečí a podle možností také pohodlí zvířat je nyní prioritou," sdělil Doležal.

Kvůli podmáčeným pozemkům není možné hospodářská zvířata pást, což komplikuje zajištění potravy, tvrdí Gorgoňová. "Část producentů mléka od mléčného skotu je zase odříznuta od možnosti transportu mléka do mlékáren. Pokud by se mléko včas neodvezlo, hrozí degradace," řekla.

Škody bude podle zemědělců možné vyčíslit, až voda opadne. Ministerstvo zemědělství nabídlo pomoc Státním zemědělským intervenčním fondem. Pracovníci fondu se pokusí farmářům, kteří mají poškozené stáje nebo nemohou odvážet nadojené mléko, zajistit urgentní pomoc.

Po víkendu s vydatnými srážkami se potýká se záplavami většina krajů, nejhorší situace je na východu ČR. Bez dodávek elektřiny zůstává několik desítek tisíc domácností, neprůjezdných je několik desítek železničních tratí, zavřené jsou silnice včetně hraničního přechodu Lanžhot-Brodské. Rozsáhlé záplavy mají první oběť, jeden člověk utonul v řece Krasovka na Bruntálsku, dalších osm lidí je pohřešovaných.